

ENTREZ KIJKT MEE BIJ

drie coachingstrajecten Aflevering 2

De vorige keer stelden Bas van den Berg, Jolanda de Groot en Yvonne Persoon zich voor. Deze regisseurs doen mee aan het coachingstraject dat in Gelderland wordt georganiseerd door KCG en Huis van Puck. Dit seizoen krijgen zij begeleiding van een coach bij het instuderen van hun toneelstuk. In deel twee van Entrez Kijkt Mee vertellen de regisseurs in welk stadium de voorbereidingen zijn en welke rol de coach daarbij speelt.

Tekst : Freek van de Heide

BAS VAN DEN BERG met 'Plaagzusters'

Fotografie : Jellie Belt

Bas ligt met het stuk 'Plaagzusters' op schema. Hij en Theatergroep Grondverf hebben hun eerste gesprek gehad met coach Lyda Tijssen. Zij heeft veel ervaring met locatietheater en dat is precies wat Bas nodig heeft: Grondverf speelt het stuk in een oude drukkerij. De opgeruimde regisseur: "Toen we met Lyda de locatie bekeken, droeg ze gelijk allerlei punten aan. De hoofdvraag: is het theater op locatie of is het locatietheater? (Zie 'Kleiproducties' elders in Entrez, red.) Wat wil je met het publiek in de locatie, hoe leid je ze naar het toneelstuk? Wat zegt de omgeving over de thematiek van het stuk? Hoofdt thema van het stuk is: kun je de geschiedenis herschrijven? Dat we als locatie een oude drukkerij uitkozen had in eerste instantie niets met het stuk zelf te maken, maar Lyda liet ons zien hoe goed de locatie op het thema aansluit. Nu kunnen we er niet meer omheen." "Inmiddels zijn wij bezig met het opstellen van een plan van aanpak met een vormgevingsgroep. Ik ben daar wel bij, maar ik laat de anderen voornamelijk verzinnen." Bas heeft zichzelf tot op heden dus relatief op de achtergrond gehouden. "Maar ik praat zeker mee. Bovendien heb ik wel veiligheidslijnen ingebouwd," verzekert hij. "Tot half december heeft de vormgevingsgroep de tijd om met ideeën te komen. Daarna ga ik zelf aan wat touwtjes trekken."

Ondertussen studeren de acteurs de tekst in en doen ze spel oefeningen, verzinnen ze muziek en bewegingen bij scènes. Hij merkt dat deze manier van werken ook wat ongebruikelijk is voor de spelers. "Ze beginnen te vragen om inhoud, ze stellen vragen over de karakters. Maar dat weet ik nog niet, ik heb nog geen exacte regie en mise-en-scène. Dat ligt tenslotte aan de locatie." Met een gulle lach: "Een goeie flexibiliteitstraining!"

JOLANDA DE GROOT met 'Alleen op de wereld'

www.evenzeven.nl
Fotografie : Jeroen van Krimpen
(vorige productie 'Het bijzondere leven van Hiletje Jans')

Jolanda begint met een onheilspellende mededeling: "Ik heb eigenlijk niet zoveel te vertellen." Ze legt uit: "Op het moment dat ik voor de eerste keer het script van 'Alleen op de wereld' van Ad de Bont wilde doornemen, schrok ik nogal. Het bleek dat ik niet het complete script in handen had, maar een werkbrochure. Ik dacht: o jee," zegt ze droogjes. "Ik ben hard op zoek gegaan naar de complete tekst, maar die bleek nergens te vinden. Via via ben ik in contact gekomen met de schrijver zelf, maar die heeft nog geen reactie gegeven op mijn mail." Omdat het project toch verder moet, is ze zelf teksten gaan schrijven op basis van de werkbrochure, "maar daar ligt mijn ambitie absoluut niet. Ik worstel me daar nu doorheen, en ik hoop dan maar dat De Bont snel reageert," zucht ze. "Ik ben dus wel druk, maar niet met de dingen waarmee ik in dit stadium druk zou willen zijn." Jolanda heeft al wel een eerste gesprek gepland met haar coach Liesbeth Coltof, theatermaker en artistiek leider van Huis aan de Amstel uit Amsterdam. "Ik wil met haar brainstormen over mijn onderzoeksvraag." Deze luidt: hoe maak ik de emotionele laag zo duidelijk mogelijk duidelijk? Met name wil Jolanda met Liesbeth spreken over improvisatietechnieken. Ze legt uit: "Liesbeth geeft geen uitgelegde situatie, maar ze laat de speler

de essentie of de emotie van een scène voelen, aan den lijve ondervinden zodat de acteur vanuit zijn eigen ervaring het spel kan opbouwen. Heel inspirerend!" Ondanks de te nemen hordes is Jolanda van plan in januari van start te gaan, eerst met improvisatie-oefeningen. De uitvoeringsmomenten zijn verschoven. "Dat wordt nu in ieder geval november," klinkt het berustend.

YVONNE PERSOON met 'Bound'

Première vrijdag 28 maart 2008
Overige voorstellingen zie:
www.harteboed.nl
Fotografie : Niké Hautvast

Yvonne is met haar groep Harteboed hard aan het werk aan het stuk 'Bound', maar ze heeft nog geen coach. Toch is ze enorm enthousiast: "Nog nooit heb ik een repetitieproces gehad waar ik zo gelukkig en energiek vandaan kwam! Ik heb het heel erg nodig om samen te werken en bij deze productie gebeurt dat in alles. Alles ontstaat op de werkvloer, maar iedereen weet waar ik op moet letten: verschillende lagen in een voorstelling brengen zonder dat de logica en helderheid verloren gaan." In haar aanpak is de tekst volledig ondergeschikt aan het beeld, beweging, muziek, maar: "we letten wel steeds op wat we in een scène over willen brengen, de focus. Ik heb het waanzinnige voordeel dat ik samen

kan werken met Eva van den Boom, de choreografe. Zij noteert de afspraken die we maken." Met kennelijke zelfkennis: "Ik ben zo'n warhoofd, zij houdt de lijn in de gaten." Voor haar spelers heeft Yvonne niets dan lof. "Het werken met hen is één en al feest. Ik vraag veel van ze, maar

daarbij is authenticiteit het belangrijkste. Ik wil dat ze altijd vanuit hun hart spelen, alleen dan ontstaat theater dat geloofwaardig is. We bouwen de scènes laag voor laag op: eerst de tekst en daarna brainstormen over de beelden. Dan spreken we over de vormgeving, hoe bewegen de mensen, gebruiken we muziek of videobeelden, en zo ja, wat en waarom." Yvonne hoopt dat er na de kerstvakantie een coach is, maar de productie staat al wel in de grondverf. "Voor een goede coach moet dat geen probleem zijn, die moet in elk stadium van het proces kunnen instappen en adviseren. Hoe hij of zij het gedaan zou hebben, is niet van belang als je coach bent."

What's in the name...

Amateurtoneelgezelschappen worden aangeduid met onleesbare afkortingen, vooroorlogse verwijzingen, vervormde uitdrukkingen, in dialect of hebben een Internationale klank. Wonderlijke namen. Interessant om te horen wat er achter de naam schuil gaat.

Het zangtalent van Toneelvereniging De Spotvogels in Rump

Na een aantal personen van Toneelvereniging De Spotvogels te hebben gesproken, kom ik uiteindelijk uit bij Toon Starink (zelf al jaren speler bij de vereniging). Hij kan mij iets meer over de betekenis van de naam De Spotvogels vertellen. De vereniging is in 1955 opgericht en bestaat al meer dan vijftig jaar. De oprichting geschiedde door de heer Mulder, een onderwijzer van de Rooms-Katholieke basisschool in Gellicum-Rumpt. Destijds is de vereniging opgericht in opdracht van een pastoor, die vond dat er iets georganiseerd moest worden voor de jeugd. Het begon als een zangclub en toen is de naam De Spotvogels ontstaan. Al gauw werd er ook aan toneel gedaan. De vereniging speelt nu over het algemeen kluchten en blijspelen.

Dit jaar heeft penningmeester Michael Starink, al jaren lid van de vereniging, de regie op zich genomen. Hij regisseert: 'De 1000 sterren camping'. Het is een stuk geschreven door Delia Groenendijk. De Spotvogels zijn vanaf september aan het repeteren voor deze komedie in drie bedrijven. De opvoeringen zijn op 15 en 16 februari 2008 in Dorpshuis Albertine te Rumpt.

Op de website van www.dorpshuisalbertine.nl is een informatiepagina over Toneelvereniging De Spotvogels in de maak. Op deze site vind ik ook het Rump's Volkslied. Hierin wordt in ieder geval bezongen, dat er Vogels zingen in het dorp Rump, zo prachtig gelegen langs de Linge. Verder surfend ontdek ik, dat de spotvogel een gevarieerde zang heeft en een goede imitator is. Soms kan de spotvogel de zang van meer dan 35 andere vogelsoorten nabootsen. Een toepasselijke naam dus, ook voor een toneelvereniging!

Tekst: Petra Steffens

ENTREZ, Krant voor het Amateurtheater in Gelderland

Uitgevers:
Stichting Gelders Centrum voor
Amateurtheater
Parkstraat 34a
6828 JK Arnhem

Kunst en Cultuur Gelderland
Steijnstraat 12
6814 AM Arnhem

**Kopij en alle andere
correspondentie:**
Steijnstraat 12, 6814 AM Arnhem
026 - 3519029
entrez@kcg.nl

Redactie:
Atie Frederiks
Baukje de Haas
Freek van der Heide
Frank Lambert
Petra Steffens
Machteld Vos de Wael
Mariët Witteveen

Cartoon:
Richard Burnie

Druk:
De Boer, Aalten

**Oplage 1000 exemplaren
digitale versie: www.kcg.nl**